

**Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетіндегі
6D075500-Гидрогеология және инженерлік геология, 8D05202 – Гидрогеология және
инженерлік геология, 8D07104 – Мұнай-газ және кен геофизикасы мамандықтары
бойынша Геология, гидрогеология және геофизика диссертациялық кеңестің 2025
жылғы жұмысы туралы есеп**

1. Өткізілген отырыстар саны туралы мәліметтер

6D075500-Гидрогеология және инженерлік геология, 8D05202-Гидрогеология және инженерлік геология 8D07104 – Мұнай, газ және кен геофизикасы мамандықтары бойынша диссертациялық кеңес 5 (бес) отырыс өткізді .

2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан кеңес мүшелерінің аты-жөні.–

жоқ.

3. Оқытуды ұйымдастыруды көрсететін докторанттар тізімі.

№	Докторанттың аты-жөні	Оқыту ұйымы
1	Жақып Алтынай Елубайқызы	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
2	Ченсизбаев Данияр Борашулы	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
3	Шайыяхмет Танирберген Керімбекұлы	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
4	Медешова Назгүл Әділханқызы	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ
5	Сиражев Арман Нурланович	Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ

4. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан кеңес мүшелерінің аты-жөні.

Диссертациялық кеңес жұмысы барысында үш (3) мамандандыру бойынша бес (5) диссертацияны қарастырды. Мамандандыру бойынша диссертациялардың тақырыптары төменде келтірілген:

№	Докторанттың аты-жөні	Жұмыс тақырыбы	Мамандықтың шифры және атауы
1	Жақып Алтынай Елубайқызы	«Агломерацияны дамыту мақсатында Алматы қала аумағының инженерлік-геологиялық жағдайы мен бағалауы»	6D075500- Гидрогеология және инженерлік геология
2	Ченсизбаев Данияр Борашулы	«Шу-Сарысу ойпатында литий бар өндірістік жерасты суларының қалыптасуы, Көлқұдық учаскесі мысалында»	8D05202 – Гидрогеология и инженерная геология
3	Шайыяхмет Танирберген Керімбекұлы	«Минералдық ресурстарды және инженерлік геологиялық жағдайларды бағалау үшін Бескемпір кенорынын 3D модельдеу»	6D075500- Гидрогеология және инженерлік геология
4	Медешова Назгүл Әділханқызы	«Руда кенорындарын іздеудің Торғай ойысы солтүстік-батыс аудандарының мысалындағы гидрогеохимиялық критерийлері»	6D075500- Гидрогеология және инженерлік геология
5	Сиражев Арман Нурланович	«Орталық Қазақстанның күрделі тау-кен геологиялық жағдайларында 3D сейсмикалық барлау және көп толқынды сейсмотомография әдістерімен кен орындарын зерттеу»	8D07104 – Мұнай-газ және кен геофизикасы

4.1 Қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау

4.1.1 Жақып Алтынай Елубайқызы диссертацияның қысқаша талдауы
«Агломерацияны дамыту мақсатында Алматы қала аумағының инженерлік-геологиялық жағдайы мен бағалауы» тақырыбындағы 6D075500 – Гидрогеология және инженерлік геология мамандығы бойынша

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Зерттеудің негізгі мақсаты - Алматы агломерациясының аумағын көшкін аймағына сәйкес сипаттау және аймақтарға бөлу, сондай-ақ Алматының солтүстік бөлігіндегі ғимараттар мен құрылыстардың су басу процесінің дамуымен және Көктөбе тауының беткейіндегі көшкін процесімен сипатталатын таңдалған тәжірибелік аумақтардағы көшкін аймағын егжей-тегжейлі зерттеу.

Бұл мақсатқа жету үшін келесі міндеттер шешілді:

- Алматыдағы қауіпті геологиялық процестер зерттеліп, жіктелді;
- Екі тәжірибелік алаң таңдалды. Бірінші алаң Алматының солтүстік бөлігінде орналасқан Ақбұлақ шағын ауданын, ал екінші алаң Көктөбе тауының беткейін қамтыды;
- Алматы қаласының солтүстік бөлігіндегі ғимараттар мен құрылыстардың су басу процесінің дамуын болжамдық бағалау үшін геофльтрация моделі жасалды.
- Visual MODFLOW PRO бағдарламалық пакетін пайдаланып, Алматы қаласының солтүстік бөлігіндегі Ақбұлақ шағын ауданының тәжірибелік аймағындағы елді мекендерді су басу процесінің сандық модельдеуі жүргізілді;
- Көктөбе тауының беткейінің тәжірибелік учаскесінде GEO5 бағдарламасын қолдана отырып, табиғи күйде және ықтимал сейсмикалық әсерді ескере отырып, көшкін процесінің тұрақтылық коэффициенті есептелді.

4.1.2. Ченсизбаев Данияр Борашулы диссертациясының қысқаша талдауы.

8D05202-Гидрогеология және инженерлік геология білім беру бағдарламасы «Шу-Сарысу ойпатында литий бар өндірістік жерасты суларының қалыптасуы, Көлқұдық учаскесі мысалында»

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Жұмыстың негізгі мақсаты - Көлқұдық учаскесінің мысалын қолдана отырып, Шу - Сарысу ойпатындағы литий құрамдас өнеркәсіптік жер асты суларының пайда болуын кешенді зерттеу, оларды литий өндіру үшін тиімді пайдалану әдістерін әзірлеу.

Бұл мақсатқа жету үшін келесі міндеттер шешілді:

Аймақтың геологиялық және гидрогеологиялық зерттеуі (Шу -Сарысу ойпатының геологиялық құрылымын, гидрогеологиялық ерекшеліктерін талдау).

Литийлі жер асты суларының пайда болуына әсер ететін факторларды бағалау. Жер асты суларының химиялық құрамын зерттеу.

Жер асты суларындағы литий концентрациясы мен таралуын зерттеу, әртүрлі тереңдіктер мен орындардағы жер асты суларындағы литий деңгейін анықтау және литий өндірудің ең перспективалы аймақтарын анықтау.

Литийді экстракциялаудың қолданыстағы технологияларын талдау. Литийді экстракциялау әдістерін әзірлеу және оңтайландыру.

4.1.3 Шайыяхмет Танирберген Керімбекұлы диссертацияның қысқаша талдауы
6D075500 мамандығы бойынша «Минералдық ресурстарды және инженерлік геологиялық жағдайларды бағалау үшін Бескемпір кенорынын 3D модельдеу» тақырыбында - Гидрогеология және инженерлік геология.

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Жұмыстың мақсаты

Кен денелерін жер асты өндіру кезінде 3D модельдеу негіздерін қолдана отырып, пайдалы қазба кен орындарының инженерлік-геологиялық жағдайларын бағалаудың ғылыми және практикалық әдісін әзірлеу.

Зерттеу мақсаттары

Бескемпір кен орнындағы жерасты кен жұмыстары жағдайында инженерлік-геологиялық компоненттерді және олардың дамуын зерттеу ;

2. Зерттеліп жатқан кен орнының гидрогеологиялық жағдайларын инженерлік-геологиялық аспектіде талдау, жер асты суларының кен орнын игеруге әсерін жер асты өндіру арқылы анықтау;

Бескемпір алтын кен орнының инженерлік-геологиялық жағдайлары мен минералды ресурстарын бағалау ;

4. Тау-кен жұмыстарында тау жыныстары массивінің тұрақтылығының болжамы және теріс геологиялық процестер мен құбылыстардың пайда болу ықтималдығы.

4.1.4 Медешова Назгүл Әділханқызы диссертацияның қысқаша талдауы
6D075500-Гидрогеология және инженерлік геология мамандығы бойынша «Руда кенорындарын іздеудің Торғай ойысы солтүстік-батыс аудандарының мысалындағы гидрогеохимиялық критерийлері» тақырыбында .

- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Диссертацияның негізгі мақсаты - Торғай ойпатының солтүстік-батыс аймақтарының мысалын қолдана отырып, кен орындарын іздеудің гидрогеохимиялық критерийлерін әзірлеу.

Бұл мақсатқа жету үшін келесі міндеттер шешілді :

1. Торғайдың солтүстік-батысындағы геологиялық және гидрогеологиялық деректерді жинау, өңдеу және талдау .

2. 10 кен іздеу учаскесі бойынша гидрогеохимиялық деректер қорытындыланған.

3. Торғайдың солтүстік-батысындағы пайдалы қазбалар кен орындары туралы деректер қорытындыланды .

4. Гидрогеохимиялық аудандастыру алғаш рет анықталып, есептелді . Алғаш рет кейбір кен компоненттері үшін концентрация коэффициентінің (CF) және стандартталған контраст коэффициентінің (SCC) параметрлері есептелді.

4.1.5 Сиражев Арман Нурлановичтің диссертацияның қысқаша талдауы
«Орталық Қазақстанның күрделі тау-кен геологиялық жағдайларында 3D сейсмикалық барлау және көп толқынды сейсмотомография әдістерімен кен орындарын зерттеу» тақырыбында 8D07104 – Мұнай-газ және кен геофизикасы мамандығы бойынша баяндамасы .- қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау;

Жұмыстың мақсаты: Геологиялық және геофизикалық деректермен үйлесімде үш өлшемді сейсмикалық барлауға негізделген геологиялық күрделі кен нысандарын модельдеу технологиясын әзірлеу.

Зерттеу мақсаттары:

1) сейсмикалық сигналдарды сандық жазу және өңдеудің заманауи процедураларын пайдаланумен бірге, уақыт пен тереңдік аймақтарында жоғары ажыратымдылықтағы сейсмикалық деректерді алу;

2) геологиялық гетерогенділікпен байланысты серпімділік қасиеттерінің өзгеру аймақтарын және мыс құмтастарының минералдану аймақтарын анықтай отырып, толқын өрісін талдау және жылдамдық модельдерін құру ;

3) сейсмикалық деректерді құрылымдық және динамикалық интерпретациялау және мыс минералдануының сейсмогеологиялық моделін құру Жезқазған түрі.

4.2. Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия құратын диссертациялар тақырыптарының ғылымның даму бағыттарымен байланысы және (немесе) мемлекеттік бағдарламалар

4.2.1 Жакып Алтынай Елубайқызының диссертациясы Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылыми дамудың басым бағыттарына сәйкес келеді, атап айтқанда:

- Су, геология, өңдеу, жаңа материалдар мен технологиялар, қауіпсіз өнімдер мен конструкцияларды қоса алғанда, табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану.
- Экология, қоршаған орта және табиғи ресурстарды тиімді пайдалану;

Бұл жұмыс ғылымға айтарлықтай үлес қосады және оның маңыздылығы жақсы құжатталған, бұған дәлел ретінде қауіпті геологиялық процестерді және олардың қоғамдық қауіпсіздікке, инфрақұрылымды дамытуға және қала құрылысы қызметіне әсерін егжей-тегжейлі зерттеу қажеттілігі.

4.2.2 Ченсизбаев Данияр Борашұлы диссертациясы Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылыми дамудың басым бағыттарына сәйкес келеді, атап айтқанда:

су ресурстарын, геологияны, минералды шикізатты өңдеуді, жаңа материалдар мен технологияларды қоса алғанда, жер асты өнеркәсіптік суларын ұтымды пайдалану;

Бұл зерттеу геология және гидрогеология, сондай-ақ литий экстракциясы технологиялары саласындағы бар білімді кеңейтеді, әрі қарай ғылыми және технологиялық әзірлемелерге негіз жасайды.

Шу -Сарысу ойпатындағы литий құрамдас өнеркәсіптік жер асты суларының пайдалану жағдайларын кешенді зерттеу қажеттілігімен , сондай-ақ литийге деген сұраныстың артуы жағдайында оларды ұтымды және тиімді пайдалану перспективаларын негіздеумен расталады.

4.2.3 Шайыяхмет Танирберген Керімбекұлы диссертациясының тақырыбы Мемлекет белгілеген стратегиялық мақсаттарға толық сәйкес келеді және Қазақстан Республикасындағы ғылым мен техниканың дамуына айтарлықтай үлес қосады. Ол Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия белгілеген ғылыми дамудың негізгі бағыттарымен, сондай-ақ мемлекеттік бағдарламалармен, соның ішінде 2022–2026 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының газ өнеркәсібін дамыту бағдарламасына тығыз байланысты. Бұл байланыс келесі аспектілерде көрінеді:

1. Ғылыми даму бағыттарына сәйкестік

«Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағы шеңберінде диссертация келесі басым бағыттарды қарастырады:

- Табиғатты рационалды пайдалану: МГИ инженерлік геологиясы геологиялық ортаны рационалды пайдалану және оны тау-кен кәсіпорындарының теріс әсерінен қорғаумен байланысты мәселелерді шешуде үлкен практикалық маңызға ие. Кен орнындағы инженерлік-геологиялық зерттеулердің нәтижелеріне негізделген ұсыныстар мен ұсынымдар, әсіресе, үлкен тереңдіктер мен масштабтарда тау-кен жұмыстарын жобалау мен жоспарлауда, сондай-ақ қолданыстағы кен орындарын қайта құруда өте қажет.

- Геологиялық барлау саласын, атап айтқанда гидрогеология және инженерлік геология саласында дамыту: Модельдеу және деректерді талдау үшін инновациялық технологияларды пайдалану IGU MPI бағалау сапасын жақсартады, бұл кен орнын қауіпсіз және ұтымды игеруді қамтамасыз ету үшін маңызды.

- Ғылым мен өндірісті цифрландыру: Цифрлық дерекқор мен 3D модельдерді жасау үшін озық бағдарламалық жасақтаманы пайдалану цифрлық технологиялардың ғылым мен тау-кен өндірісіне интеграциялануын көрсетеді.

2. Мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестік

Зерттеу тақырыбы келесілерді жүзеге асырумен тікелей байланысты:

- Қазақстан Республикасының 2020–2025 жылдарға арналған индустриялық-инновациялық даму жөніндегі мемлекеттік бағдарламасы: Зерттеу геологиялық барлау, гидрогеология және инженерлік геология салаларында, соның ішінде цифрландыру және үлкен деректерді пайдалану саласында жоғары технологиялық тәсілдерді дамытуға ықпал етеді.

- 2022–2026 жылдарға арналған ғылымды дамыту бағдарламалары: Диссертация Қазақстандағы табиғи ресурстарды тиімді пайдалануды қамтамасыз ету, пайдалану қауіпсіздігі мен тиімділігін арттыру және қоршаған ортаны қорғау саласында жаңа білім алуға бағытталған, бұл елдің ғылыми әлеуетін нығайтуға ықпал етеді.

4.2.4 . Медешова Назгүл Әділханқызы

Қорғауға ұсынылатын негізгі мәселелер: Зерттеу аймағындағы жер асты сулары жалпы минералдануы мен химиялық құрамы жағынан өте алуан түрлі. Негізгі катиондар силикат жыныстарының үгілу кезінде ерітіндіге түсетіні анықталды. Гиббс диаграммаларында деректер нүктелері тау жыныстарының үгілу және булану концентрациясы өрістері арасында бірдей бөлінген, бұл Cl-Na және $\text{Cl-SO}_4\text{Na}$ құрамдары бар тұзды жер асты суларының пайда болуы кезіндегі негізгі жыныстардан да, булану концентрациясы процестерінен де тұщы HCO_3Ca

2. Зерттеу аймағының құрғақ климатын ескере отырып, тұзды сулардың (10 г/дм^3 -ден астам) пайда болуы, ең алдымен, континенттік тұздану процестеріне байланысты. Жалпы алғанда, басым құрамдар $\text{HCO}_3\text{-Cl Ca-Mg-Na}$, $\text{SO}_4\text{-HCO}_3\text{-Cl Na-Ca-Mg}$, $\text{SO}_4\text{-HCO}_3\text{-Cl Mg-Ca-Na}$ және $\text{SO}_4\text{-Cl-HCO}_3 \text{ Ca-Mg-Na}$ болып табылады. Bi , As , Mo , Cu және Zn ең жоғары концентрациялары суларда кездеседі. Зерттелген аймақтағы жер асты суларының фондық (аймақтық) микрокомпоненттік құрамы ең үлкенінен ең кішісіне дейін (мг/дм^3) келесі тізбекпен көрсетілген: $\text{Zn} 3.65 > \text{Cu} 1.43 > \text{V} 1.15 > \text{Cr} 0.99 > \text{Co} 0.39 > \text{Pb} 0.20 > \text{Bi} 0.18 > \text{Mo} 0.17 > \text{Sn} 0.14 > \text{As} 0.12 > \text{Be} 0.09 > \text{Ag} 0.05$.

3. Ең қарама-қайшы гидрогеохимиялық ауытқулар Cu , Zn , Sn және Bi үшін тіркелген. Аномалияның бірінші түрі барлау гидрохимиялық элементтерінің мыс-пириттік байланысымен сипатталады: Cu , Zn және Co жоғары құрамы және As және Sn болуы. Аномалияның екінші түрі гидрохимиялық барлау белгілерінің полиметаллдық тобымен сипатталады: Cu және Zn жоғары құрамымен қатар, Bi , Pb , Ga , As , Ag , Cr және V тіркеледі. Аномалияның үшінші түрі Cu жоғары құрамымен және сирек кездесетін металдардың минералдануына тән элементтер Mo , Be және Bi болуымен сипатталады.

4.2.5 . Сиражев Арман Нурланович «Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағына және (немесе) мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастыратын ғылыми даму бағыттарымен

Автор ғылыми жобалар бойынша зерттеулерге тікелей қатысты:

- 0265-18-ГК «Қазақстанның күрделі тау-кен-геологиялық жағдайларындағы кен орындарын модельдеу үшін үш өлшемді сейсмикалық барлау», 2018-2021 жылдары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Ғылым қоры» АҚ гранттық қаржыландыру бағдарламасы бойынша «Казгипроцветмет» түсті металлургия кәсіпорындарын жобалау жөніндегі Қазақстан жетекші институты» ЖШС орындаған;
геомеханикалық және геофизикалық зерттеулер негізінде кен орындарын игеру кезіндегі тау жыныстарының кернеулі-деформацияланған күйін модельдеу» АҚ «Ғылым қоры» MNVORK гранттық қаржыландыру бағдарламасы бойынша, Қ.И. Сәтпаев атындағы ҚазҰТУ-дың геофизика кафедрасының қызметкерлерімен 2023-2025 жылдары орындалды.

4.3. Диссертация нәтижелерінің практикалық қызметке енгізілу деңгейін талдау.

4.3.1 Практикалық маңыздылығы Жақып Алтынай Елубайқызының диссертациясы .

геофльтрация модельдерін пайдалану Алматыдағы қала құрылысы мен қауіпсіздігі үшін жоғары қолданбалы құндылыққа ие.

4.3.2. Ченсизбаев Данияр Борашулы диссертациясының практикалық маңызы бар , себебі алынған нәтижелер мен ұсынылған ұсыныстар жер асты суларының литий әлеуетін бағалау, оның қорларын болжау және Көлқұдық учаскесінде литий өндірудің технологиялық шешімдерін әзірлеу және тексеру үшін пайдаланылуы мүмкін. Бұл минералды-шикізат базасын дамытуда экономикалық тиімділікті арттыруға және аймақтың тұрақты дамуына ықпал етеді. Алынған деректер минералды өндіру және қоршаған ортаны ұтымды басқару саласындағы инновациялық тәсілдер мен технологияларды одан әрі зерттеу және әзірлеу үшін ғылыми негіз бола алады.

4.3.3. Шайыяхмет Танирберген Керімбекұлы диссертацияларының нәтижелерінің практикалық қызметке енгізілу деңгейін талдау :

Бұл диссертацияның тұжырымдары мен нәтижелері жер асты кен орындарында жұмыс істейтін гидрогеологтар мен инженер-геологтар үшін үлкен ғылыми және практикалық қызығушылық тудырады. Бұл диссертацияда 3D модельдеу арқылы сандық ортада вена алтын кен орнының геологиялық қасиеттері бағаланды. Зерттеу нәтижелері заманауи тау-кен және геологиялық ақпараттық жүйелерде өңделді, инженерлік-геологиялық зерттеулердің дерекқоры және кен орнының әртүрлі 3D модельдері жасалды, олар тау-кен массивіндегі инженерлік-геологиялық параметрлердің анизотропиясын анықтау үшін қолданылады. Содан кейін бағдарламалық жасақтама кен орнының геологиялық қасиеттерін сапалық және сандық бағалауға, оны игерудің күрделілігін болжауға және қолайсыз геологиялық процестер мен құбылыстарды болжауға мүмкіндік береді. Осылайша, Тау-кен және тау-кен институтында инженерлік геологиядағы мәселелерді шешу үшін 3D модельдеудің негіздерін бейімдеу арқылы бұл сала ғылыми және практикалық аспектілерінде жаңа деңгейге жетеді. Сондықтан бұл диссертацияның ғылыми және практикалық маңызы зор.

Бескемпір кеніштерінде инженерлік-геологиялық зерттеулер жүргізді. Ол алынған зерттеу нәтижелерін Micromine және Leapfrog бағдарламалық жасақтамасын пайдаланып сандық ортаға пішімдеді . Бұған дерекқорды құру, инженерлік-геологиялық компоненттерді түсіндіру және 3D қаңқалы және блокты модельдерді құру, тау-кен массасы қасиеттерінің өзгергіштігіндегі заңдылықтарды анықтау, IGU MPI сапалық және сандық бағалау және IGU өзгерістерін болжау, кен орындарын игерудің тау-кен жұмыстарын дамытумен байланысты қиындықтары және қолайсыз геологиялық құбылыстар мен процестерді есепке алу бойынша ұсыныстар әзірлеу кірді.

Ақбақай кен орнының алтын кен орындарының барлау және өндіру жұмыстарында жүргізілген инженерлік-геологиялық жағдайларын зерттеу нәтижелеріне негізделген . Зерттеу нәтижелерін талдау және қорытындылау үшін алынған сандық деректерді өңдеудің математикалық әдістері және сандық 3D модельдеу форматы қолданылды .

Сәтбаев атындағы инновациялық геологиялық-минералогиялық зертханада жүргізілді. Бескемпір кен орнын барлау жұмыстарынан алынған кендер мен кенді жыныстардың үлгілерінен жұқа қималар мен жылтыратылған қималар дайындалып, зерттелген университет

Бескемпір алтын кен орнында оны пайдалану майданын кеңейтуді қамтамасыз ету үшін арнайы инженерлік-геологиялық зерттеулер нәтижесінде алынды .

Жұмыстың жарияланымдары және расталуы. Зерттеу жұмысының нәтижелері 12 жарияланған ғылыми мақала түрінде расталды, оның ішінде екі жұмыс Scopus дерекқорына кіретін журналдарда және үш мақала Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім

министрлігінің Ғылым және жоғары білім беру саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған ғылыми журналдарда жарияланды. Олар халықаралық, республикалық және университеттік ғылыми конференцияларда баяндамалар түрінде ұсынылды және талқыланды: Өзбекстанда – Өзбекстан Республикасы Ғылым академиясының академигі Ибраһим Хамрабайұлының туғанына 100 жыл толуына арналған халықаралық ғылыми конференция материалдары . Хамрабаева (2021); Сәтпаев оқуларының материалдарында : 2019-2021 жж.

4.3.4. Медешова Назгүл Әділханқызы ойының еңбегінің практикалық маңызы:

Егжей-тегжейлі петрофизикалық зерттеулер кері геофизикалық есептерді шешу кезінде, әсіресе игерудің соңғы сатысындағы кен орындарында, кен орындарының шеткі аймақтарында, нашар зерттелген аумақтарда және Қазақстанның жаңа аймақтарында тұз үсті кешендерінің терригендік коллекторларының параметрлерін болжаудың сенімділігін арттыра алады.

Жұмыста ұсынылған С. Нұржанов және Батыс Прорва кен орындарының юра және триас мұнай-газды горизонттарының терригенді коллекторларының петрофизикалық модельдерін С. Нұржанов және Батыс Прорва кен орындарының қалған мұнай қорларын арттыру және бағалау үшін пайдалануға болады.

Прорвинск кен орындары тобының юра және триас терригенді коллекторлары үшін ұңғыма деректерін кешенді түсіндіруге арналған әзірленген әдістемені ұқсас шөгінді жағдайлары бар басқа мұнай-газ провинцияларының учаскелерін зерттеуде қолдануға болады.

4.3.5. Сиражев Арман Нурланович диссертацияларының нәтижелерін практикалық қызметке енгізу деңгейін талдау.

Сейсмикалық толқын кен орнында анықталған кен денесінің контурларын зерттеу нәтижелеріне сүйене отырып, тереңдігі 550-820 метр болатын барлау ұңғымаларын бұрғылау ұсынылды. Жер қойнауын пайдаланушы компания жаңа кен нысандарында алты тексеру ұңғымасын бұрғылады, олардың барлығы мыс минералдануының бар екенін растады . Зерттеу барысында әзірленген және енгізілген 3D сейсмикалық барлауды қолдана отырып, кен қималарын модельдеудің түпнұсқа технологиясы тау-кен компанияларына сейсмикалық тіркеу және өңдеу технологияларын сынау кезінде де, кен аймақтарының геологиялық құрылымын іздеу және зерттеу кезінде сейсмикалық әдістерді одан әрі оңтайландыруға байланысты мәселелерді шешуде де пайдалану үшін ұсынылады. Болжамдау және іздеу, іздеу және барлау мәселелерін шешуде сейсмикалық барлауды геофизикалық әдістермен бірге қолдану нақты әлемдегі барлаудың әртүрлі кезеңдерінде қолданылатын геофизикалық әдістердің болжамдық компонентінің ақпараттық мазмұны мен сенімділігін арттырады.

Бұл технология басқа генетикалық типтегі кен нысандарын анықтау үшін сынақтан өткізу үшін ұсынылады.

5. Рецензенттердің жұмысын талдау (ең нашар сапалы рецензиялардың мысалдарымен).

PhD) дәрежесін алу үшін докторанттардың диссертацияларына рецензенттер Диссертациялық кеңес туралы үлгі ереженің талаптарына сәйкес тағайындалды.

Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы үлгілік ереженің талаптарын сақтауды қамтамасыз ету мақсатында әрбір рецензентке диссертациялық жұмыстың мазмұны мен форматына қойылатын талаптар көрсетілген жадынама жіберілді.

Барлық шолулар уақытында және Қазақстан Республикасы Жоғары білім министрлігінің Ғылым және білім беру саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетінің талаптарына сәйкес ұсынылды.

Теріс пікірлер жоқ.

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру бойынша ұсыныстар – кафедра семинарларында жұмыстардың жоғары сапалы қарастырылуын қамтамасыз ету.

7. Мамандық бойынша (кадрларды даярлау саласы) философия докторы (PhD), ғылым докторы дәрежелеріне арналған диссертациялар саны :

	Мамандығы 6D075500 Гидрогеология және инженерлік геология	5202 мамандығы - «Гидрогеология және инженерлік геология»	Мамандығы 8D07104 – Мұнай, газ және кен геофизикасы
қорғауға қабылданған диссертациялар (басқа университеттердің докторанттарының диссертацияларын қоса алғанда);	3	1	1
қараудан алынған диссертациялар (басқа университеттердің докторанттарының диссертацияларын қоса алғанда)	-	-	-
рецензенттерден (басқа университеттердің докторанттарын қоса алғанда) теріс пікір алған диссертациялар;	-	-	-
қорғаудан кейін теріс шешім қабылданған диссертациялар (басқа университеттердің докторанттарын қоса алғанда).	-	-	-
Басқа оқыту ұйымдарынан қоса алғанда	-	-	-
Қорғаныс нәтижелері бойынша теріс шешіммен	-	-	-
Басқа оқыту ұйымдарынан қоса алғанда	-	-	-

Қорғалған диссертациялардың жалпы саны	3	1	1
Басқа оқыту ұйымдарынан қоса алғанда	-	-	-

Диссертациялық кеңес
Төрағасы

М.К. Абсаметов

Диссертациялық кеңестің
Ғылыми хатшысы

Е.С. Ауелхан

